

3. Фоменко А. О. Сучасні умови розвитку краудфандингу в Україні / А. О. Фоменко // Економіка та управління підприємствами. – 2013 – С. 93-96.)

УДК 336.648

Новіцька А.В.,

студентка III курсу, факультету фінансів

Науковий керівник - Урванцева С.В.

к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

**Мезонінне фінансування – як інноваційний інструмент фінансування
корпоративного сектору**

Нерозвиненість інститутів фінансового сектору спричиняє таку ситуацію, що головну роль у залученні позикових коштів для потреб вітчизняних підприємств відіграє банківське кредитування. Світова практика кредитного ринку показує використання широкого спектру форм кредитування, що враховують окремі обставини залучення позикових ресурсів і володіють безперечними перевагами, порівняно з традиційними способами кредитування.

Одним із інноваційних інструментів залучення позикових коштів для потреб розширеного відтворення є мезонінне фінансування. Воно є широко використовуваним у зарубіжних країнах, в той час як в Україні майже відсутнє.

Під мезонінним фінансуванням (Mezzanine Financing) розуміють проміжний рівень фінансування між позичковим і власним капіталом. Мезонінне фінансування у науково-практичній літературі позначається також як гібрид боргового та дольового (акціонерного) фінансування. В окремих вітчизняних джерелах ця форма фінансування позначається як «проміжне фінансування». Здебільшого мова йде про комплекс гібридних інструментів

формування капіталу подвійного походження, які за своїми характеристиками знаходяться на межі власного та позиченого капіталу [1, с. 170].

Мезонінне фінансування поєднує ознаки як боргового фінансування, так і прямих інвестицій, являє собою схему, коли власник ресурсів (інвестор) направляє їх на розвиток компанії-реципієнта без входження до її капіталу, а в обмін на боргові зобов'язання та опціон з правом придбання акцій позичальника в майбутньому за визначеною ціною. Найбільший інтерес мезонінне фінансування може складати для компаній, які вичерпали можливості залучити банківські позики або ж прагнуть залучити довгострокові ресурси і, водночас, володіють стабільними грошовими потоками чи значним обсягом капіталу [2, с. 563].

Загалом дохід мезонінного інвестора складається з кількох потоків коштів:

- процентних платежів, у тому числі проценти за основною сумою кредиту (фіксовані або змінні, грошовий купон) та відкладені проценти (нараховуються періодично та капіталізуються з виплатою після погашення основної суми боргу);
- доходу від участі у розподілі прибутку позичальника (*participating loan*);
- доходу від реалізації варрантів (опціонів) на купівлю акцій позичальника (якщо ринкова ціна таких акцій перевищує номінальну);
- одноразових або періодичних винагород, в тому числі у формі додаткової знижки при розміщенні привілейованих акцій або певної кількості варрантів (опціонів) на акції позичальника;
- відшкодування за рахунок позичальника трансакційних витрат, пов'язаних з організацією угоди про мезонінне фінансування та ін.

Для позичальника ці платежі, за винятком доходу від курсової різниці, характеризуватимуть вартість позиченого капіталу, мобілізованого за схемою мезонінного фінансування. Тому у світовій практиці сфера застосування

мезонінного фінансування — це ризикові та венчурні проекти. Щодо вітчизняного досвіду, то використання такого способу залучення позикових коштів для потреб розвитку підприємств має випадковий характер [3, с. 53].

Мезонінне фінансування має низку переваг та недоліків:

- переваги: нижча вартість ніж у прямого інвестування; можливість залучати позикові ресурси на тривалий період і на вигідних умовах; широкі можливості залучення коштів, оскільки мезонін-інвесторами у світовій практиці виступають не лише банки, але небанківські фінансові установи; можливість вибору зручної форми погашення заборгованості; збереження управлінської незалежності; мобілізація додаткових ресурсів для потреб підприємства; уникнення розмиття акціонерного капіталу; відтермінування виплати значної частини платежів за мезонін-кредитом.

- недоліки: у випадку банкрутства позичальника заборгованість буде стягуватись після погашення усіх кредитних зобов'язань, але перед поверненням акціонерного капіталу; порівняно висока вартість, що пов'язане із вищим рівнем ризику для інвесторів; процентних платежів, у тому числі проценти за основною сумою кредиту та відкладені проценти; доходу від участі у розподілі прибутку позичальника (*participating loan*); відшкодування за рахунок позичальника трансакційних витрат, пов'язаних з організацією угоди про та ін. [2, с. 565].

Отже, не зважаючи на достатню кількість переваг мезонінного фінансування, яке широко застосовується у світовій практиці, його застосування в Україні не є поширеним. Серед чинників, що унеможливають його використання слід виділити наступні: несприятливий інвестиційний клімат, слабкий розвиток культури фінансового інвестування, слабкість фінансового ринку, особливо сегменту позабанківських фінансових інститутів, високий рівень недовіри вітчизняного суспільства до фінансових інститутів, а також загальний високий рівень вартості кредитних ресурсів на ринку.

Список використаних джерел:

1. Принципи корпоративного фінансування / Вехе. Г., БлістейнДж., Ернст Д., ХеккерДж. // Мюнхен: Вален. – 2009. – №10. – С. 170–171
2. Дем'янчук М.А., Станкова В.В. Напрями формування джерел фінансового забезпечення сталого розвитку підприємства / Дем'янчук М.А., Станкова В.В. // Молодий вчений. – 2017. – С. 561–567
3. Романишин О. В.,Булавинець О. В. Інноваційні інструменти кредитного ринку як джерело формування позиченого капіталу підприємств України / О. В. Романишин,О. В. Булавинець. // Економічна наука. – 2015. – С. 51–55

УДК 336

Овсяхно Ю.О.,
«Міжнародна економіка», 4 курс
Науковий керівник –Білінець М.Ю.,
асистент кафедри фінансів
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Краудлендинг як новітній інструмент фінансування бізнесу

Сучасна система фінансування бізнесу орієнтована в першу чергу на великі підприємства, в той час як можливості фінансування середнього та, особливо, малого бізнесу досить обмежені. Це не тільки позбавляє малі та середні підприємства перспектив розвитку й розширення, а й часом перешкоджає їх створенню. Проте, останнім часом в розвинутих країнах світу почали з'являтися альтернативи традиційним джерелам фінансування, які в першу чергу орієнтовані на малі підприємства та стартапи. Одним з таких новітніх інструментів є краудлендинг.

Краудлендинг - це різновид краудфандингу, при якому вкладники в якості винагороди отримують відсоток від вкладеної суми протягом певного часу, а сам вклад повертається до них після закінчення встановленого терміну [2].